

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH,
HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT

JULI DE VARGAS

Entre l' exèrcit
de periodistas,
entre 'ls que pensan
y volan alt,
ha de contars 'hi
sense disputa
l' ilustre Vargas
de *El Liberal*.

CRONICA

LO VÍ Y L' OLI

En tot quan se refereix á la vida municipal lo govern d' Espanya mereix ab rahó lo nom de l' *Esbulla-crías*. Talment no sembla sino que la séva existencia reconeix per objecte vexar y entorpir las iniciativas dels pobles subjectes á las sévas lleys, á la séva tutela y als séus capritxos. Emulant al gos del hortelá, ni deixa fer ni fá.

Tot aixó estaria bé, si á cambi de tanta molestia proporcionés alguna ventatja positiva, fent lo que fan los pares de familia ab los séus fills, al imposarlos determinadas privacions encaminadas en definitiva á la séva felicitat. Pero res de aixó. Lo govern gasta y derrotxa los recursos que 'ls pobles ab tanta pena li proporcionan, may té, com se sol dir, un pá á la post, viu de la trampa... Es, en fi, un pare calavera que no content ab donar mal exemple als fills, se converteix en déspota y 'ls vexa sols pél gust de mortificarlos.

Podriam citar en confirmació de lo que dihém una multitud d' exemples; no obstant, nos contenterem ab un no més que val per tots.

* *

De la contribució de consúms que 'ls Ajuntaments recaudan, assumint la odiositat que la tal contribució representa, se 'n queda 'l govern la part més sanejada. Una cantitat que s' eleva ordinariament á la meytat de la recaudació, més que menos, queda per ell sense gravamen de cap classe. Los pobres ajuntaments aixecan la llebra y la cassan, y 'l govern se reserva los talls més substanciosos. Las tripas y 'ls ossos pél cassador.

Pero no es aixó lo pitjor, sino que 'l govern diu ademés:

—La llebra la matarás en aquesta ó aquella forma: usarás l' arma que jo t' indicaré, la pólvora que á mí 'm donará la gana, 'ls perdigons que jo tindré á bé senyalarle... y ¡ay de tú! si arribas á separarte de las mévas ordres.

Es á dir: lo govern imposa unas tarifas iguals per todas las poblacions d' Espanya, estiguin ó no estiguin en idénticas condicions.

Aixis tenim que á Barcelona, per exemple, la càrrega de ví, satisfá al introduhirse á la ciutat quinze pessetas de dret, destinadas totas quinze pessetas al govern. L' Ajuntament queda en llibertat de imposar sobre aquest article quinze pessetas més; pero ja 's guarda prou de ferho, considerant que gravat lo ví ab dos vegadas lo séu valor, ni una gota n' entraria pels portals.

Si ab las quinze pessetas per càrrega ó dotze y mitja per hectólitre, hi ha prou mals-de-cap, ¿qué no succehiria si aquest dret arribava á doblarse?

Per evitar lo *matute* á que 's prestan sempre 'ls drets massa elevats y per impossibilitar una cosa encare pitjor que 'l *matute*, ó sigui la sofisticació que s' exerceix en gran escala en detriment de la salut dels consumidors, tingué l' actual Ajuntament la idea de dirigir-se al govern dihentli:

—Jo t' pagaré 'l cupo de consúms íntegrament y sense faltarli un céntim; pero en cambi tú déixam modificar la tarifa en lo que respecta al ví, acomodantla á las necessitats de la capital. Tinch pensat que 'ls vins comuns paguin sols sis pessetas 50 céntims l' hectólitre; pero que 'ls que passin de 13 graus y 'ls generosos, siguin grabats proporcionalment segons lo séu valor.

La idea no podia ser més laudable. En primer lloch se protejia la introducció á Barcelona de vins

naturals de poca graduació, que son los millors per la salut del consumidor. En segón terme se donava la má als culliters cataláns que al tancar-se 'ls lo mercat de Fransa, se 'ls obría 'l de Barcelona. Per últim s' impossibilitava la sofisticació perque estant gravats en la deguda proporció 'ls vins forts y alcoholisats, may haurian pogut fer la pols als vins fluixos y naturals.

Lo govern, no fentse càrrech de aqueixas rahons poderosas baix tots los séus aspectes, ha dictat una Real ordre dihent:

—Queda facultat l' Ajuntament per rebaixar fins á 6 pessetas 25 céntims per hectólitre lo dret de introducció dels vins, entenentse que tots los vins satisfarán per igual aquest dret.

Es á dir: lo mateix lo vinet de deu graus que l' alcohol tenyit de ví: igual lo ví petit de taula, que 'l Burdeos y 'l *Champagne*.

Lo qual equival á dir als pobres culliters:

—*Lasciate ogni speranza.*

Y es lo mateix que dir als sofisticadors:

—Si fins ara héu pagat á 12 pessetas y mitja la introducció de las primeras materias necessarias pera las vostras traficas, en lo successiu podreu introduhirlas per la meytat de aquest dret ó sigui per 6 pessetas y 25 céntims. ¡Anéu fent la vostra, y molta sort!

Y com lo govern se reserva seguir cobrant la mateixa cantitat que percibia avants de la rebaixa, qui en últim resultat pagarà 'ls plats trencats será l' Ajuntament, que ja no podrà saldar lo déficit que la baixa ha de produhir necessariament ab la major introducció de ví natural conforme 's proposava, tota vegada que 'l ví natural quedarà sacrificat á la primera materia qu' emplean los sofisticadors.

Vels'hi aquí com una idea bona, generosa y útil queda esterilizada per complert, gracias á la manera especial que té 'l govern de posar trabas á la iniciativa de las corporacions municipals.

De manera que si 'l govern no modifica la Real ordre esmentada, la rebaixa concedida no beneficiará al consumidor, ni produhirá cap utilitat al Ajuntament, quedant únicament en condicions de utilitzarla 'ls fabricants de vins artificials, los autors de aquellas barrejas asquerosas que ab lo nom de ví s' expenen en tota gran ciutat, y á Barcelona en primer terme, en dany de la salut dels que consumen tals brebatjes.

Una cosa per l' istil s' ha fet ab los olis.

Demana l' Ajuntament que se li permetés rebaixar los drets dels olis destinats als usos industrials.

Y 'l govern ha dit:

—Queda autorizada la rebaixa dels olis; pero entenguis bé, de tots los olis, tant los destinats á usos industrials, com los de oliva destinats al consúm. Los olis en lo successiu pagarán tres pessetas hectólitre. Pero á mí continuaréu pagantme 'l cupo que m' havéu vingut pagant fins ara, tal com si 'ls olis paguessin las 15 pessetas que fins ara han vingut satisfent.

L' Ajuntament podrá respondre al ministre de Hisenda:

—Pero, home de Déu, concedeixim enhorabona lo que demaném ó no 'ns concedeixi res enterament. Aixó de que nosaltres solicitém una rebaixa en los olis industrials, á fi de favorir lo desarrollo de las industrias que 'ls emplean, y que vosté, sens més ni més, obligui á que siga de la mateixa condició l' oli de oliva, rebaixant las quatre quintas parts dels drets que pagava, estaria molt bé y

SANT PERE; FOCHS

Saltarlo; ja 'l saltará; pero se li cremará 'l vestit

posat en ordre, si 'l govern renunciava à percibir ell aqueixas quatre quintas parts; pero no sent aixís, ¿se figura, tal vegada, que l' Ajuntament de Barcelona s' ha tornat ximple?

*
* *

Aquí tenen exposada en breus termes, pero de una manera clara la qüestió interessant que avuy se debat en la corporació municipal de Barcelona.

Ab lo dogal de las tarifas al coll, l' Ajuntament demanava que li sigués afuixat, en bé dels vehins y del comerç de bona fe. Lo govern ha dit:

—No hi tinc cap inconvenient: te l' afuixaré.

Y ab la rialleta als llabis y prenent aires de una gran complacencia, ha estirat d' ell y ha donat l' última apretada.

P. DEL O.

SONET

Matemàticament vols demostrar
qu' ets un àngel (sense alas) del Senyó;
y per lograr la tal demostració
no paras de sumá y multiplicar.

No 't cansis, embustera, en calcular,
qu' es molt poch agradable distracció
y á més sent la nit fosca... penso jó
que 't podrias tal volta equivocar.

Penso com tú qu' ets àngel... aixelat,
y ho crech ab convincent y cega fé
lo cual es una ganga per tots dos...

Perque, sent un y altre d' un paré
tenim ja molt de tros adelantat
per arribar mes aviat ... al tros.

E. VILARET.

POBRES VERGONYANTS

Deyan que tota la desgracia 'ls venia de la cessantia del papá.

Havian estat molt bé ¡molt bé! ... Quan ell des-empenyava l' empleo, no sé en quina oficina del Estat, ab la paga que cobrava cada fi de mes y 'l talent administratiu de la senyora, que sabia aprofitar una pesseta fins al últim céntim, la família lluhia y brillava y podia presentarse davant del mon ab lo cap alt y la roba sempre ajustada al figuri de la estació.

Però, ara ¡quin cambi!

Sentir las lamentacions de donya Nieves—la senyora del pobre cessant—era cosa que trencava 'l cor.

—No hi ha situació més trista y desesperada—deya ella—que la del pobre vergonyant. Lo pobre qu' es pobre per herencia, que s' ha criat entre miserias y necessitats, en mitj de la séva escassés viu satisfet y tranquil perque aquell estat es lo seu estat normal y corrent. Però nosaltres ¡nosaltres que 'ns haviam vist tan bé, que teniam més de lo que necessitavam, véurens ara reduhits á arrastrar aquesta existencia tan misera! Los nostres coneguts son rics, los nostres parents ocupan bona posició, tothom ens ha vist ben vestits y elegants, y vulgas no vulgas, so pena de morir de vergonya, hem de fer mans y mànegas pera presentarnos al mon una mica decorosos, vestits de senyor, disfressats millor dit.—

Y al dir aixó, dugas llágrimas, pero llágrimas autènticas y verdaderas, apuntavan pel àngul dels ulls y se li escorrián cara avall.

—De manera—li vaig dir jo ab la veu tan planyidera com me va ser possible—que vosté voldria ocuparse en...

—¿Ocuparme?—exclamá donya Nieves ab una explosió d' amargura:—¿en qué m' ocuparé, si no tinc humor ni habilitat ni 'm queda temps per res? Un cop he arreglat la casa y recusit la roba de la família y preparat lo poch menjar que arriba á las meas mans ¿qué vol que fassi, si quedo extenuada, sense ánimo per aixecarme de la cadira, ahont devegadas passo la nit.

—¿Donchs ¿en qué puch servir-la? ¿cóm puch serli útil?

—Si vosté té relacions, si coneix personas que 'ns pujan ajudar, ja socorrentnos en metàlich, ja facilitantnos alguna prenda de roba en bon estat, li agraahirém moltíssim y farà per nosaltres lo únich que podém admetre dadas la nostra situació y 'ls nostres antecedents.

—Miraré, buscaré; no li asseguro res, perque las circunstancias son difícils y las personas necessitadas abundan molt, per desgracia.

—¿Pero 'ns promet no olvidarnos?

—No senyora: ¿'l seu domicili?

—¡Ay!—va fer donya Nieves baixant lo cap avergonyida:—no ho vulgui sapiguer ahont vivím, val més que s' estalvihi aquest mal rato...

—¡Y donchs!...

—Ja vindré jo mateixa: cada dijous ¿li está bé 'l dijous?...

—Si senyora.

—Pues cada dijous passaré á veure si ha tingut la sórt d' arreplegarme alguna cosa.—

No va descuydarsen. Lo dijous següent á mitja tarde va presentarse acompanyada d' una jove-neta.

—Deu lo quart, si no 'l molesto.

—Ha fet molt bé en venir. Ara veurá lo que he pogut recullirli.—

En efecte, per no haverho fet may, vaig tenirhi certa trassa. Cansant amichs y coneguts y pintantlos ab los més negres colors los apuros de la família del pobre cessant, havia lograt enternir una pila de cors.

—Miri, donya Nieves—y al dir aixó anava ensenyantli 'ls objectes que per ella havia arreplegat:—miri; una levita bastant ben conservada, uns pantalons, un sombrero, un vestit de senyora... una miqueta de roba blanca...

—Pepeta—feu donya Nieves, dirigintse á la jova que l' acompanyava—recull tot aixó.

—¿Qu' es filla seva?—vaig atrevirme á dirli.

—No senyor... es... es una bona noya que ha tingut la bondat de venir á ajudarme...

—Tingui, además—y li vaig allargar un petit paquetet:—aixó es metàlich; poch, pero...

—¡Oh! Gracias, gracias... Dijous tornaré á passar. Tant jo com la família l' omplim de benediccions.—

L' endemà vaig anar á casa d' un conegut que ocupa una bona posició. En dugas paraulas va estar al corrent del objecte que m' hi portava.

—Escolti—va dir de repent, quan ja 's disposava á obrir lo portamonedas:—¿qué sab cóm se diu aquesta senyora?

—Nieves.

—¡Ah!—¿qué 's fa dir donya?

—Exactament. Es una senyora magreta, cara pàlida, sol anar fosca...

—¡La mateixa!

Y ficantse altra vegada 'l portamonedas á la butxaca sense obrirlo, continuá:

—Permétim que en lloch de donarli res per ella,

¡LO GEGANT HA MORT!

Va tení un vómit de sanch,
va fé un ay y... ¡tururut!
Ja se li veyá, pobret,
que no gastava salut.

li dongui un consell per vosté. Aquesta familia l'he tinguda sis anys en lo quint pis d'aquesta casa y l'he tinguda d'expulsar sense cobrar un xavo de lloguer...

—¡Oh! ¡Cóm vol vosté que puguin pagar!...

—¿Cóm? Vivint d'un altre modo. La roba que vosté 'ls dona ¿sab per qué serveix? Per véndrela á cal drapayre. Los diners que 'ls regala ¿sab en qué 's gastan? En passar tot lo dia en continua xirinola. Sápiga que aquesta familia no treballa ni ha treballat may; sápiga que allí ningú s'está de res, y sápiga, per fi, que donya Nieves fins gasta criada.

—¡Pero si ella va dirme qu' eran pobres vergonyants!...

—Va equivocarse ó va enganyarlo. Havia de dirli que son pobres sense vergonya.—

¡Ab quin desitj esperava jo 'l dijous següent per treure la careta á donya Nieves!

Pero passá 'l dijous y 'l divendres y tota la semana, y aquesta es l' hora que no ha comparegut més per casa.

'S veu que la pobre senyora á més de tenir bona labia té bon nas.

A. MARCH.

DEIXA 'M FER...

Creu que 'm reventas bastant Paulina; creu que m' atipas, y que m' enfadas. Fins marxaria cap á la Xina per no donarte set bofetadas.

Si fumo, cridas; si bech murmuras; si menjo gaire, que m' indigesto dius, y fas veure que molt t' apuras, fent cataplasmas que jo detesto.

Si 't deixo sola, tens la desgracia de que t' agafi gros desespero; si res t' esplico, no 'm fa cap gracia veure que 'm deixes per embustero.

Sempre rondinas, y may no callas no mes dihentme que ximplerías...

¡Vaya quin génit! ¡Quinas agallas! ¡Si fos un calsas, me pegarías!

Pero ten compte; ves ab cuidado y fes miuxoni

que si m' enfado... ¡Deu te perdoni!

Es necessari, Paulina meva,

que no te 'n cuidis de ma persona,
puig si tens celos, es culpa teva.
Fes com aquella: «¡Tan se me 'n dona!»
Tú 't creus, ximpleta, que soch *corrido*
y t' equivocas ¡vatua nada!
puig al casarme vaig fe 'l despido,
y cap mes dona que tú m' agrada.
Si gasto bromas ab la Roseta
y faig de modo que no se 'm vegi
quan á sa casa vaig de visita,
(puig no m' agrada que se 'm motegi)
no te 'n estranyis, que la tal dona,
si be te formas contornejadas
y te la bossa que molt li sona,
jo la visito moltes vegadas,
ab fins honestos y poch perversos,
per ser persona molt il·lustrada,
que gust li dona, llegir mos versos...
las nits que 's troba molt desvetllada.
Per xó disfruto quan la visito,
perque m' alaba las mevas obras,
y lo que 'm dihuen: «no val un pito»
ella ho ensalsa, hasta de sobras:

Ella soleta
me treu d' apuros
¡pobre Roseta!
¡Cada visita... li trech cinch duros!

LLUIS SALVADOR.

Q Ú A S

No sé si es perque la roba cada dia abunda més ó perque las pantorrillas ben fetas cada dia abundan menos, lo cert es que la moda de las quáas s' ha extés d' una manera tan alarmadora que aviat, si aixó dura, per aquests carrers no 's podrà donar un pas sense entrabancarse ab alguna senyora.

Las damas elegants, al ser interrogadas sobre aquest punt, arronsan las espatllas y contestan secament:

—Portém quá, perque es moda.—

¡Es moda! A primera vista sembla que 'l motiu es prou poderós y que no hi ha res que objectarhi. Es moda y basta: la moda mana, y contra l' últim figurí no hi ha resistencia possible.

Pero reflexionemho fredament,—si es que en aquest temps hi ha medi de fer *fredament* alguna cosa—comensan á apareixer duptes que treuen una pila de forsa al decissiu argument aduhit per las senyoras.

No hi ha moda femenil, per absurda que sembli, que no respongui á algun propòsit, que no tingui algun fi estètic ó especulatiu.

Que s' inventi una moda que perjudiqui, enlletjeixi ó molesti á las senyoras, y cap d' ellas la voldrá seguir.

Tot lo que 'ls genis de la moda ofereixen á las donas es pera afavorirlas, pera ferlas més elegants, pera aumentar los atractius de que las ha dotat la naturalesa.

Un traje ajustat dibuixa las bellesas de la forma y posa de relleu los seus contorns delicats.

Una cintura estreta aumenta la esbeltés de la figura.

Un cos ample y folgat simula una esplendides que encanta la vista.

La falda ab volants dona ayre y moviment al cos.

La falda cenyida y estirada marca y dona més gracia al pas.

Pero... ¿la quá? ¿qué fa la quá? ¿per qué ser-veix? ¿á quin propòsit respon?

¿Es més bonica ab quá la figura femenil?

No: la dona llarga sembla una bandera; la baixa té tot l' aspecte d' una baldufa. A la alta la converteix en desgangalada; á la nana la fa més nana que avants.

¿Es més fresch lo traje ab quá? Al contrari: la circulació del ayre queda interrumpuda y la ventilació interior se realisa molt imperfectament.

¿Cóm es, donchs, que la moda de la quá s' ha extés tan depressa, fins al extrém de que ja fins las minyonas y las *pobres chicas* ne portin?

Aquí hi ha intringulis; aixó no es natural, y com que no es natural, senyal que hi haurá alguna causa secreta y misteriosa.

Un fulano que en tot hi veu lo simbolisme, diu que aquesta moda es un tribut á la serp.

—Las donas, fillas d' Eva—declara aquest bon senyor—no poden olvidar que tota la ciencia que la muller d' Adam va adquirir en lo paradís procedia d' una serp, y las serps portan quá.

—No está del tot mal, pero ¿tan tart han vingut á recordársen?

—¿Qué té que veure! ¿Per ventura no hem tardat nosaltres quatre cents anys á recordarnos de fer alguna cosa per Colón?—

Un altre afirma que la moda de la quá no té cap més objecte que suprimir las escombras.

—Aixís—diu ell—per escombrar lo pis no han de fer altra cosa que passejars'hi un rato arrossegant la quá... y anársen á passeig desseguida per deixar la farda fora de casa.—

Tampoch está mal aquesta rahó; pero tot ab tot, me sembla que 'l qui ha picat més fondo es un mestre d' obras que l' altre dia 'm parlava del assumpto.

—¿Sab—va dirme—sab qué es tot aixó dels vestits ab quá? Una intriga de 'n Baixeras.

—¿Aquest de la reforma de Barcelona?

—Ell mateix. L' home ha treballat per sota ma, fins á lograr que las senyoras surtin totas ab quá.

—¿Pero per qué?

—Perque aixís la reforma de Barcelona 's fa precisa é indispensable. Es necessari obrir immediatament grans vias, carrers ben amples, passeigs espayosos. ¿No ven que ab los carrers actuals, quan passa una dona ab quá ja no pot passar ningú?—

Si 'l mestre d' obras está ó no en lo cert, es cosa que jo ignoro. Lo que puch assegurarlos es que aixó de la quá... porta quá.

MATÍAS BONAFÉ.

MISSIVA

M'aymia: Aquesta d' avuy es l' *adeu* que demanavas.

Vas serme infiel y jo al punt com t' estimo y t' estimava,

per minvar aquell recort

me 'n vaig lluny á terra estranya;

tot y que 'l cor sempre m' diu

que tú m' estimas encare,

que pensas en mí 'l mateix,

igual qu' avans hi pensavas;

(ja que crech que tot alló,

sols va ser un punt de mascle)

y per xó ben convensut

del amor que tant me guardas,

encare que me 'n vaig lluny

á plorar las tevās faltas,

per despido escolta bé
sisquera aquestas paraulas:
«Recorda que 't deixo 'l cor
y me 'n vaig ab l'esperansa»

(Esperansa es lo nom de
la raspa que tinch á casa).

MAYET.

LLIBRES

GUÍA DEL CONQUISTADOR, per C. GUMÁ.—Com prometé l'autor en l'*Art de festejar*, ha sortit la segona part d'aquesta obra, verdader catecisme amorós al alcans de totas las inteligencias.

Guia del Conquistador, escrit en vers facil y xispejant, resulta un desvassall d'humorisme picaresch, al mateix temps que proba la competencia que l'autor té en la materia y lo molt que ha de coneixe 'l cor de la dona.

Perque en mitj de la aparent superficialitat de las relacions, s'hi entreveu una intenció profundíssima, que fa exclamar mil vegadas al lector:

—¡Còm toca 'l viu aquest mestrel!

No hi ha sino llegir lo capítul *Cabussóns*, en que l'autor penetra en lo cor de la dona enamorada, buscantli la corda sensible, lo punt vulnerable del seu ser.

—Investiga, profundisa—diu al lector:—mira si es positivista la dona que tú estimas; mira si es romántica, materialista, vanitosa. ¿Es vanitosa? Donchs usa ab ella aquest llenguatge:

—¡Qu'ets hermosa!—li dirás,
contemplantla ab ternura:—

¿qui la té aquesta cintura?

¿qui 'ls té aquests ulls y aquest nas?

En tú hi ha 'l sutil perfum

de la brisa falaguera,

lo cimbreig de la palmera,

del sol la màgica llum.

Ton coll, ton cabell, ton front,

tot lo que hi ha en tú enamora;

ets la més encantadora

de las hermosas del mon.

—¿Vols dir?—fará rihent ella,

deixatantse per moments.

—Ets una sílfide ¿sents?

¡una sílfide! ¡una estrella!

¡Oh! No ho duptis: fas tan goig,

es tanta la gracia teva,

que quan jo penso qu'ets meva

tinch pò de tornarme boig.

Voldria, per demostrar

lo sublim dels meus deliris,

posarte entre flors y ciris

com un sant, en un altar.

Perque aquestas perfeccions,

ja may vistas ni somiadas,

mereixen ser contempladas

dia y nit de jonollons.

¡Oh! La boca, la maneta,

la... la... (¡Xech!... Aquí un petó.)

¡No ho volia fer! ¡perdó!

¡m'has fet perdre la xaveta!—

Un dels capítuls mes deliciosos es lo titulat *Lo cel del amor*. Allí pinta l'autor la vida del galán al entrar en lo domicili de la seva estimada; lo que passa en los jochs de prendas; lo partit que 's pot treure d'un rato de fé 'l puput....

Com á mostra de la *tessitura* en qu'está escrit aquest capítul, ens permeterém copiarne un tros.

¿Y las sortidas á fora?

Ab la teca preparada,

s'emprén la gran caminada

ab la fresca, á primera hora.

Los dos guetos van marxant

entre esbufechs xafogosos;

tú y ella, mes animosos,

anéu solets al davant.

Al arribá al lloch, ells senhen

á la sombra d'algún pi;
vosaltres, ala, á cullí
las mil flors que per 'lli 's veuhen.

—¡No us allunyéu!—diu la mare;

pero vosaltres ¡qu'es cas!

correntvos sempre al detrás,

amunt ¡més amunt encare!

¡Es tan bonich doná 'l vol

respirant las auras puras

y enredantse entre espessuras

desde ahont ni 's veu lo soll

¿Sents que cantan las cigalas

allá sota 'ls roures vells?

¿veus los alegres aucells

quin suau bategament d'alas?

L'oreig alsa un dols remor

que ompla del bosch los confins,

y aucells, arbres, romanins,

tot diu lo mateix:—¡Amor!

De bona gana transcriuriam alguna cosa més de la *Guia del conquistador*; pero no ho fém perque l'espai ens falta y sobre tot perque no volém privar al lector del gust de la sorpresa.

Després de anyadir que l'obra está admirablement ilustrada ab intencionats dibuixos del celebrat artista Sr Moliné, acabarem dihent als lectors de LA ESQUELLA:

—Llegeixin l'última obra de 'n Gumá, llegeixin la *Guia del conquistador* y no se'n penedirán.

Costa dos rals, pero 'n val més, molts més.

LA ALCALDESA, per R. MORALES SAN MARTÍN.—Es una novela de curtas dimensions, pero molt substanciosa, interessant y ben escrita. Lo seu autor, de qui no teniam lo gust de coneixer cap més producció, revela excelents condicions pera 'l cultiu de la novela social. L'obra ha sigut impresa á Valencia ab notable elegancia.

S'ha publicat lo quadern número 21 de la *Galeria de Catalanes ilustres* que dona á llum la casa Esplugas. Conté 'l retrato y la biografia de D. Manel Milá y Fontanals, degut lo primer á D. Joseph Lluís Pellicer y escrita la segona per D. Joseph Coroleu.

Produccions rebudas.

BARBA-ROJA, drama trágich en tres actes y en vers, original de D. FREDERICH SOLER, estrenat ab brillant éxit en lo *Teatro Romea*, la nit del 21 de Abril de 1892.

VINT DUROS PER ENDAVANT, joguina en un acte y en vers original de D. MANEL ROVIRA SERRA y estrenada en lo *Teatro de Novedats*.

QUISICOSA.—Monólech en vers, original de AMADEO FERNANDEZ, estrenat en lo *Teatro Principal* de Figueras la nit del quinze de Maig últim.

N. N. N.

LIRICH

De totas las obras que ha posat fins ara la companyia que dirigeix lo Sr. Palencia, la que té majors proporcions y la que ha sigut posada ab més esmero y millor aparato es lo famós drama de Sardou, titulat *Thermidor*.

Y califico de famós aquest drama no perque siga l'obra més recomenable de aquest autor habilísim, sino ab motiu de la tremenda saragata que va promoure á París al ser estrenat, fins al extrém de que 'l govern tingué á bé disposar la suspensió de las representacions.

No relataré l'argument del drama conduït ab aquella habilitat propia de tan expert dramaturgo. L'acció se reduheix a pintar la lluita entre l'amor profà y 'ls debers religiosos, a través de las persecucions y horrors de la Revolució francesa, en lo més fort de son periodo sanguinari, quan la guillotina treballava sens descans.

Las situacions distintas á que dona lloch la persecució de Fabiana y l'interés que per ella mostran Marcial y Labussiere son totas ellas d'efecte, pero més que á moure 'l sentiment, tendeixen á despertar la por y á infundir l'horrer. No es la primera vegada que Sardou fa lo mateix. En son melodrama *La Tosca* se dirigeix més que al cor del espectador, á excitar lo seu sistema nerviós.

De totas maneres *Thermidor*, deixant apart las sévas tendencias políticas manifestament reaccionarias, es un drama degut á un home de talent, que no sense rahó figura entre 'ls mestres més experts del teatro. Lo segon acte especialment pot oferirse com un modelo de aquest domini de la escena que avassalla al públich y s'apodera de la seva atenció.

L'obra, tant en lo referent al decorat com en los trajos, ha sigut posada ab lo major esmero. Baix aquest punt de vista constituheix un verdaer espectacle, digne de ser vist.

En la execució sobresurten la María Tubau, en Vallés y en Guerra, encarregats dels principals papers. Los demás actors secundan als principals personatjes, contribuint notablement al bon conjunt de la representació.

TIVOLI

L'òpera *Surcouff* ha sigut molt ben rebuda. Es aquesta obra, respecte á Fransa, lo que respecte á Espanya, son las sarsuèlas *Cádiz* y *Trafalgar*, ó sigui una continua manifestació patriòtica. Unicament hi ha una diferencia. En *Cádiz* y *Trafalgar* predominan las escenas de conjunt sobre las individuals, y en *Surcouff* la figura del protagonista ho ompla tot.

Era *Surcouff* un temible corsari, enemich acé-

rrim dels inglesos, contra 'ls quals se batia á cada punt donant probas de una audacia y un valor extraordinaris. Las hassanyas del corsari apareixen intercaladas en l'opereta ab multitud de incidents y escenas de un caràcter cómic molt acentuat, lo qual no deixa de contribuir á donar amenitat al espectacle. L'acte tercer especialment es, sens dupte, 'l qu'entra més de plé dintre del género opereta.

Respecte á la lletra, suposo qu'en francés estarà molt bé; pero la traducció espanyola, encare que deguda á un autor tan expert com en Liern, de una hora lluny revela qu'es un preu fet, es á dir un treball fet depressa y corrents, ab l'únich

BORIA AVALL

Quadro del pintor català F. GALOFRE OLLER

desitj de acabar aviat pera presentar lo compte.

Ara en quant á la música ja es distint. Las pesas garbosas y ben contornejadas abundan y s'intercalan ab duos molt sentits com los de baritono y tiple dels actes segon y quart, y ab un vals tan escénich com lo del acte tercer.

En resúm, l'obra es aplaudida ab justicia.

No contribueix poch al éxit lo decorat, que acusa una vegada més la pericia escénica del Sr. Soler y Roviroa, y 'l vestuari, construït baix los dibuixos de D. Lluís Labarta, modelo de bon gust y propietat.

En la representació la Pretel está molt bé. Té una veu fina, y sab cantar ab molta perfecció á

fior di labro. La Martí de Moragas se sosté á molt bona altura. Lo baritono Carbonell, ab la seva bona figura y ab la seva veu poderosa dona una idea cabal del protagonista. L'empresa ha fet una excelent adquisició al contractar á aquest artista que tant pot contribuir á realisar la sarsuela espanyola. Molt bé també 'l Sr. Banquells, lo mateix que 'l Sr. Guzmán y demás artistas que prenen part en la representació.

Y l'empresa recull lo fruyt de tots los esforços que ha fet, ja que fins ara, 's contan per plens las representacions de aquesta opereta.

NOVEDATS

Echegaray (D. Joseph) haurá tocat en lo teatro totas las teclas. Deixant-se de horrors y exageracions, ha escrit la comedia titulada *Sic vos non vobis ó la última limosna*, basada en un argument sensillissim; pero no menos interessant. Un senyor s'enamora de una pajesa, tracta de ferla educar per pèndrela per esposa; pero com que la *cabra siempre tira al monte*, la pagesa qu'está enamorada de un minyó del seu bras, ab ell se casa al últim, consentint en aquest sacrifici 'l senyor que la protegía.

Tal es la quinta essencia del assumpto, conduït ab molta intel·ligencia, entretingut en extrem y salpicat de tochs sentimentals, que van á ferir directament lo cor dels espectadors de bona fe.

Un detall digne de consignarse. La comedia

d'Echegaray que á Madrid vá ser mirada ab desvio, ha sigut aquí á Barcelona rebuda ab aplauso, y son molts los que lamentan que no s'hajan donat d'ella algunas més representacions que las que 's portan donadas. Tot lo contrari vá succehir ab *Un crítico incipiente*, qu'entusiasmá al públich de Madrid y aquí deixá á tothom fret. En aquest particular es precis donar la rahó al públich de Barcelona, ja que *Sic vos non vobis* té sobre *Un crítico incipiente* la ventatja de ser una producció completament humana.

La Guerrero está deliciosa en la interpretació de la protagonista. Se veu desseguida que l'obra ha sigut escrita expressament pera ella. Se troba de

plé en lo séu element: l' element dels matisos en lo qual no té avuy altra rival dintre del teatro espanyol. Molt bé també 'ls Srs. Mario, Cepillo y Thuillier, qu' es un excelent actor, molt apropósit per donar la réplica á la Guerrero.

* *

En aquests tres estrenos se compendian las novetats escénicas de la present senmana.

N. N. N.

L' AGULLA

[Ciudadans: visca l' agulla!

Si, demostrantse inhumans,
cantan alguns falsas glorias
ó vergonyosas victorias
alcansadas pèls tirans;

y si molts, sens cap rahó,
ensalsan, fent gran xibarrí,
à *celebritats*... de barri
ó *eminencias*... de cartró;

també jo d' un modo clar
y tot fent un poch de bulla,
crech que puch ben alabar
y al mateix temps demostrar
lo servey que fa l' agulla.

Y aixis comenso dihhent,
que l' agulla es una cosa
que á ningú del mon fa nosa
y fa menjar molta gent.

Ab la roba 's pot lluhir,
sobre tot si es bona y nova;
mes poch valdria la roba
sens l' agulla de cusir.

L' agulla en tota ocasió,
per imprevist incident,
supleix interinament
la falta de algún botó.

Molts han escrit ¡y no es broma!
del amor sufrint las penas,
ab sanch de las sévas venas
y ab una agulla per ploma.

Una noya, sens fer crits,
si té una agulla á la ma
de prop séu pot fé apartá
mes d' un jove *llarch de dits*.

Ab agullas decentment
un pot du al pit la medalla
guanyada en formal batalla
ó en las lluytas del talent.

A cert temps del any molts nins
per agullas, fent gatzara,
donan la flor d' etzavara
qu' ells ne diuhen ball-llarins.

Per ferlos rodar corrent
alguns noyets, tot jugant,
ab paper y agullas fan
boniquets molins de vent.

Hi ha noy que casi á las foscas,
ab agullas y algun tap,
tot tranquil y con ent sab
fer gabias per posar moscas.

Recordo jo ab alegria
que quan á l' escola anava
á caps y trévas jugava
sempre que agullas tenia.

Lo vent, que arranca las fullas,
dels terrats no se 'n du roba,
si mentres bufa, la troba
ben apuntada ab agullas.

Tant la senyora formal,
com la que fent burlas gosa,
agullas al monyo 's posa
si vol durlo bé y com cal.

Si es vritat que algú 's pot veure
ab una punxa en un dit,
també es cert que tot seguit,
una agulla la pot treure.

La muller qu' es endressada,
molt avants de ser partera,
ja sol tenir la panera
pél petitet arreglada;

y, perque no hi falti ré,
sol posá entre la robeta
blanca, fina y boniqueta,
un coixi d' agullas plé.

Es cosa per mi molt neta
y que no cal pas duptá:
l' agulla, per un mal grá,
fa l' efecte de llanceta.

Si un no está per cumpliments,
després de menjá un bocí,
l' agulla pot fer serví
á falta d' escura-dents

Pera fe una cargolada
no cal descuidarse 'l vi;
pero á mes s' ha de tení
una agulla peparada.

Si trobo 'l porró embussat
y á galet desitjo beure
l' embús del broch puch ben treure
per una agulla ajudat.

De *L' agulla* 'l nom va dar
en Pelay Briz á un séu drama
que, després d' ell mort, gran fama
y bon éxit va alcansar.

Ab mes propietat que 'l mall
l' agulla, obrant ab quietut,
pot dirse bé que ha sigut
digne atribut del Tráball.

De tot lo que s' ha inventat
densá que 'l mon existeix,
l' agulla ab rahó mereix

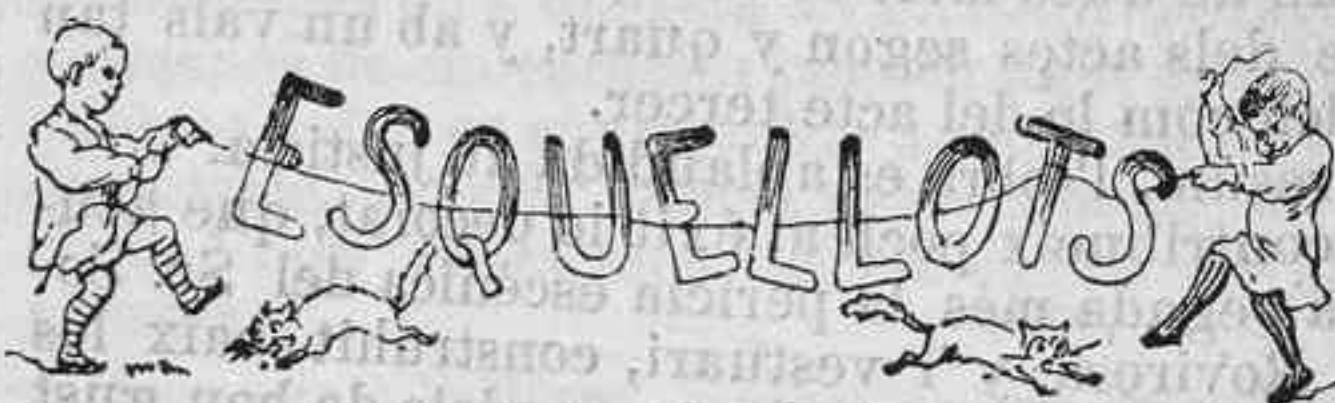
teni 'l dret d' antigüetat;
puig per la Biblia puch dir
qu' Eva y Adam son espos,
per tapar... part de son cos
ja unas *fullas van cusir*.

Joya que valgui molts duros
pot ser l' agulla, per fi,
y llavors fins pot servi...

¡per treure á un home d' apuros!
¡Gent hi ha al mon que per son mal
creu brillar mes que una estrella,
y en cambi no val tot' ella
lo que un cap d' aquella val!

Ja la tasca hi acabat;
puig, tot fent un poch de bulla,
jo ab justicia hi alabat
y al mateix tems demostrat
lo servey que fa l' agulla.

FRANCISCO LLENAS.

Los telegrafistas han guanyat la partida al go-
bern.

LA CASSERA

—¡Válgam Santa Reparada!
¡vaya un diable de picada!

—Nada; menos enrahonar:
veyám si la puch cassar.

—Per més que remeno y probo,
per ara res, no la trobo.

—Potser fent las cosas bé
al últim l' atraparé.

—¿No ho he dit? ¡Vés la arrastrada
ahont estava amagada.

—Apa, menuda, vés, vés...
ja no picarás may més.

Aquest ha transigit ab los huelguistas, sacrificant al Sr. Elduayen, ministre de la Governació, que reclamava ab energia la dissolució del Cos telegráfic.

Y ara sembla que l'han dissolt á n'ell com un bolado.

—¿Desde quàn—preguntarán vostés— LA ESQUELLA s'ha fet política, parlant del Sr. Elduayen y de la seva cayguda?

Déixinme explicar.

Dech dir que LA ESQUELLA no es política ni molt menos.

En aquest particular LA ESQUELLA juga per taula.

Y apunta contra 'l Sr. Ojesto.

Al Parch s'han mort casi tots los tilos que figuraven en lo Paseig de las Magnolias.

Al veure 'ls sense fullas, morts y sechs, deya una senyora:

—¡Pobrets! ¡Los hi haguessin fet pendre aygua de flor de tila!

En alguns periódichs locals s'hi llegeix lo següent anunci:

«Si os veis desairados en las reuniones y del bello sexo, aprended bien el baile.»

Es deliciós.

Lo ballar s'ha d'apendre *á posteriori* quan un se veu desairat de las senyoras en las reunions, y no *á priori* al objecte de no trobarse en aquest lamentable cas.

Es á dir: ¿á un lo desairan? Llavoras se fa un bon panxó de ballar y 's desahoga.

En proba de lo que deyam la senmana passada sobre 'l catalanisme y la tauromaquia, aquí va una noticia que confirma las nostras apreciacions.

«A Vich se celebrarán tres corridas de vacas navarras ab motiu de la festa de Sant Miquel dels Sants.»

De manera qu' en una de las ciutats més catalanistas de la terra, en la patria augusta dels vigatans, que son los que ab més energia batallaren contra Felip V, l' odiat butxí de Catalunya, se dedican á correr vacas navarras quan tractan de solemnizar una festa religiosa.

Y la cosa no es de avuy.

En temps de la Catalunya autómata, l'alta montanya ja era torera.

Sembla que la reforma del casco antich de Barcelona, segons lo nou plan del Sr. Baixeras, se farà per zones, considerant cada zona com un projecte distint dels altres, pels efectes de tenir empantanegada la propietat urbana.

D. Angel Baixeras veient las grans dificultats que trobava 'l projecte en conjunt, tracta de servirlo á raccions.

A veure aixís si passa.

Un miracle:

De tal pot calificarse 'l fet de haver arribat al seu destí una carta oberta, contenint en lo seu interior un bitllet de 25 pessetas.

¿No s'assombran de aquest prodiji?

Encare que ben mirat aquesta es l'única manera probable de que 'ls bitllets de banch no 's perdin.

Los que 's dedican á certa classe de negocis, tal vegada mentres s'entenen á escorcollar las cartas tancadas s'olvidan de las obertas.

Acaba de ser nombrat bisbe de Madrit D. Joseph María Cos.

Un Cos encarregat de la salvació de las ánimas.

¡Quín triunfo pels materialistas!

Llegeixo en un periódich cómic extranjer:

«—Donya Carolina, ¿quinas ayguas van á pendre aquest any?»

—No sé: encare 'l meu marit no té ben determinat quina malaltia hem de patir aquest istiu.»

Gran alegría va haverhi diumenje á la Casa de Caritat, ab motiu de celebrarse la professó de Corpus.

A tal efecte, s'estrenaren uns gegants nous, ab la particularitat de que ell anava vestit de pagés, lluhint lo clássich *gambeto* y de pagesa ella, cubert lo cap ab la caputxa.

Aquests son l' *Hereu* y la *Pubilla* verdaders y no aquella parella d'hebréus que van sortir de la Casa Gran durant la festivitad de Corpus.

*
* *

Y á propósit.

Dedicats al Sr. Bernardi Martorell, encarregat del arreglo dels gegants de la Ciutat, corrian aquest dia entre 'ls regidors los següents versos:

«En Martorell decidit
se 'ns ha cuydat dels gegants:
en Martorell es petit;
pero té pensaments grans.»

La corrida de toros del diumenje resultá rematadament dolenta.

Los toros, encare que no passavan de regulars, eran dignes de una lidia menos desballestada, y de un servey menos deficient.

L'Espartero estigué desgraciat, y en quant á n' en Bonarillo tingué sempre al públich ab un ay al cor. Ab tan poca manya cumplí lo seu encárrech que distintas vegadadas estigué á punt de anarse 'n á sopar ab Sant Pere.

La empresa continúa revelant escasa inteligencia en punt á combinar las corridas.

Que ho vagi fent aixís, y al cap-de-vall la lidia da será ella.

Un succés trágich cómic ocorregué durant la corrida.

Un espectador trobantse una mica marejat, se dirigi als inmundos locals qu' en la Plassa de Toros ostentan lo número 100.

Quant vels' hi aquí que al tractar de sortir de cuydado evacuant l' encárrech que allá l' havia portat, s'ensorra l' empostissat y ¡pataplaf! cau tot ell en pes dintre del pot de la confitura.

L' infelis, per més que 's desganyitava clamant auxili, tardá molt temps á rebrel, fins que al últim l' ajudaren á sortir de aquell perfumat bany.

*
* *

Desde aquell moment, com siga que hagués suferit alguna contusió, aná de Herodes á Pilat demanant que 'l cuessin y 's trobá ab que tothom fugia d'ell tapantse 'l nas, desde 'ls dependents de la empresa fins al regidor president.

Crech en justicia que té dret á una indemnización suficient á lo menos per pagar l'aygua de Colonia que li vá fer falta.

Y crech que una bona multa á la empresa no hi estaria tampoch de més.

Ja que tan poch se cuyda de la plassa ¿per qué

no s'ha de cuydar á lo menos una mica del quarto de las pomas?

Los partidaris acérrims de las carreras de caballs, alegan en pró de las sevas aficions la conveniencia de fomentar la cria caballar, concedint recompensas als que presentan tipos de millor estampa y més corredors.

Aceptém de moment com á bona y útil aquesta teoria. Donguém per sentat que ab las carreras se fomenta realment la cria caballar.

Pero recordis que per l' éxit de las carreras se necessitan jockeys, y no s' olvidi que 'l jockey, com més denarit, com més magre es, com menos pesa, més utilitat presta en l' exercici á que se 'l dedica.

Los jockeys se forman per medi de matrimonis entre gent escarransida.

De manera que 'ls partidaris de las carreras al mateix temps que fomentan la cria dels caballs, treballan per la degeneració de la cria humana.

Un dels últims números del periódich *El Fiscal*, ha sigut denunciat.

Es inútil dir que de lo que principalment s' ocupava aquest número era de la qüestió del joch.

Diu lo refrán antich: «Qui juga no dorm.»

Y ha de afegir un refrán modern: «Avuy al periódich que s' ocupa del joch no 'l deixau dormir.»

L' enginyer del port ha prohibit las regatas.

Crech que ha fet bé.

Succehia ab aquest espectacle que s' exigia del públich que volia ocupar sitis de preferencia un tant de entrada, y com que 'l port no es cap teatro, sino un siti públich y obert á disposició de qui primer s' hi troba, alló de la entrada verdaderament sobrava.

Pero se m' ocorre una cosa.

Feya molt temps que venian celebrantse regatas en la mateixa forma, lo senyor enginyer del port ho veyá y á pesar de veureho no deya res ¿Cóm s' explica que ara tot de sopte s' haja adonat de una cosa que avants li passava desapercibuda?

¿Qué hi ha hagut entre 'l Club de regatas y l' enginyer del port?

¿Tan amichs avants y avuy tan renyits?

Se diria que cada una de aquestas entitats es una canoa, que 'l vent las ha tiradas l' una contra l' altra... y es clar, han xocat.

NOTAS ANDALUSSAS

Més llest que un corre-camas,
més viu que una centella;
aixís es lo mistayre
de Málaga *la bella*.

Tot me conmocho quant llegeixo noticias com la següent:

«Diuhen de Tànger que l' ilustre marquès de Comillas ha regalat al Colegi Tangeri un hermós gabinet de física y química, y 's dona per segur que vá á construhir pèl séu compte un suntuós edifici que substituheixi al actual ahont está instalat lo colegi.»

Los accionistas de la *Trasatlántica* que fá lo menos déu anys que no cobran un *dividendo*, están en lo cas d' exclamar:

¡Quin mon més extrany aquest!
¡unos tanto, otros tan poco!
Sr. Marqués de Comillas

no 'ns olvidi de aquest modo,
páguins algún devidendo...
Afártins y diguins moros.

Entre dos pobres de professió:

—Hola, tú ¿y dónchs, que ja no fás de cego?

—No, noy: tinch una mica de genit y passava
grans disgustos.

—¿Y aixó?

—Res: fent de cego á cada punt te donan mo-
neda falsa y t' has de aguantar.

Lo mosso de un restaurant
li demaná com s' estila,
per l' anguila á un tal don Joan,
y ell digué:—Arri allá, farsant:
no béu mes qu' aygua una anguila.

FORIO DEDÍN.

¡SIG TRANSIT GLORIA MUNDI!

Comensá ab flors naturals,
luego 'n vengué de papé,
y ara fa un paper, que... vaja,
pleguém: *Ya me entiende usted.*

Deya un pagés tot pansit:

—Tinch, á dir la vritat,
un camp de fabas sembrat;
pero 'l frare m' hi ha sortit.

Y un bon amich del seu pare
que algún cop té acudits grans,
va dirli:—Pots traure al frare,
si al camp hi posas desd' ara
uns quans bons *republicans*.

F. LLENAS.

—Digui vosté, ¿cóm se diu?

—Me dich Pere Sanromá.

—Quants anys té!

—Vint.

—Y ahont viu?

—Ahont visch? Ab mon germá.

—Y son germá... diu vosté...

que viurá... ¿que no ho vol di?

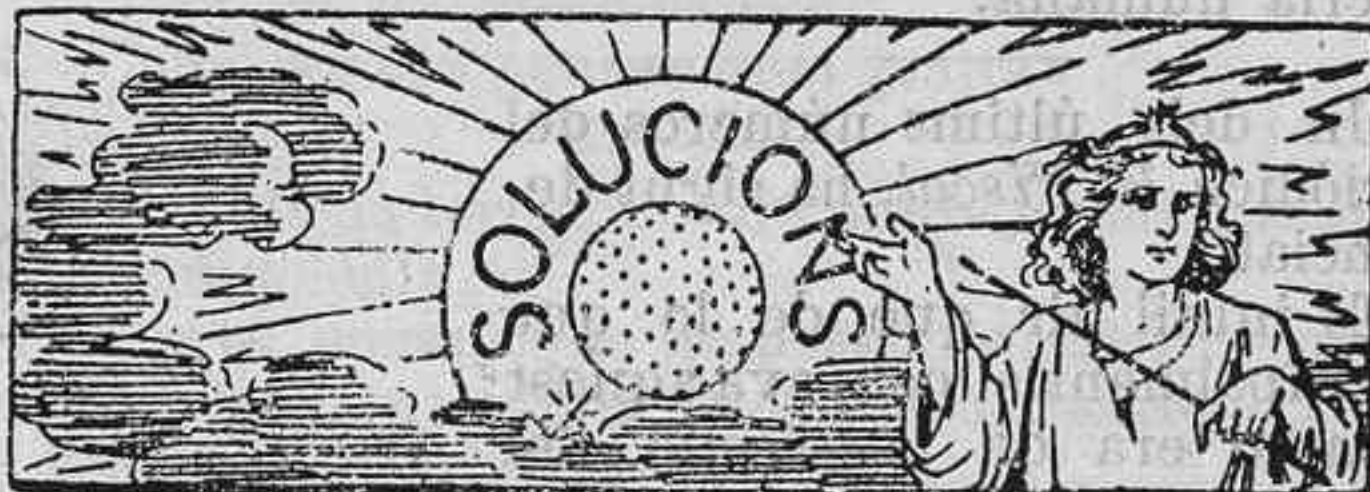
—Si senyor que li diré:

lo meu germá viu... ab mí.

LL. SALVADOR.

Volguent á la moda anar
donya Clara qu' es molt rara,
un vestit clá 's va comprar
y vet' aqui que ara, es clar,
tothom li diu que va clara.

J. T. YR.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

- 1.ª XARADA 1.ª—*Ro-sa-ris*.
- 2.ª ID 2.ª—*O-re-lla*.
- 3.ª ANAGRAMA.—*Genis—Ignès*.
- 4.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Espluga de Francoll*.
- 5.ª ROMBO.—

T
P A P
P O M A S
T A M A R I T
P A R I S
S I S
T

- 6.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Estisoras*.
- 7.ª INTRÍNGULIS.—*Foca*.
- 8.ª GEROGLÍFICH.—*Per pins un bosch*.

XARADAS

I

ESCENAS BARCELONINAS

UNA VISITA

¡Ning!... ¡ning!... Deu la guard.—Ay, ay...
¿vostés per qui donya Carme...?
qui s' ho havia dos pensar;

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. — Correu - Apartat, número 2.

Obra nueva de **LUIS TABOADA**

CARICATURAS

Con dibujos de **A. PONS**

Un tomo en octavo. — Precio: **3'50** Ptas.

DOS OBRAS NUEVAS

LOS CANGREJOS

Novela original de

EUGENIO ANTONIO FLORES

Un tomo en octavo con cubierta en color. — 1 Ptas.

EL PRIMER DESENGAÑO

por

LUIS DE VAL

Un tomo en octavo con cubierta en color. — 1 Ptas.

ÚLTIMA OBRA DE **C. CUMÁ**

GUIA DEL CONQUISTADOR

(Segona part del **ART DE FESTEJAR**)

Preu: 2 rals

Edició ilustrada per **M. MOLINÉ**

Preu: 2 rals

ARTE DE HABLAR BIEN EN FRANCÉS

En ocho días, sin maestro, se aprende la verdadera pronunciación, según las reglas de la Academia francesa

NOVÍSIMO MÉTODO

por

J. COSTE

Un tomo en octavo. — Precio: **2** pesetas

ESTA PER SORTIR

LAS BODAS D' EN CIRILO

Per **EMILI VILANOVA**, ab dibuixos de **MANEL MOLINÉ**

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l'import en libransas del Giro Mutuo, ó bé, en sellos de franqueig al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responem d' extravios, no remetent ademés 3 rals pel certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

—¿Cóm están?—Molt be per ara,
¿y vostés?—Aném passant.

—Las senyoretas tan guapas
com sempre; quant me 'n alegro
de véurerlas... ahir parlavam
de vostés.—¿Si?... la mamá
dias ha que may callava
per venir, y avuy...—Vaja, entrin
que seurán allí la sala.

—«Mamá, mamá, la *Cameta*
m' ha pes la *tompeta*».—Y ara,
¿que son aquests crits?—¿Aquest
es de vosté?—Oh, es un diable;
no han vist un' altra criatura
mes *total*.—Oh, la canalla
ja se sab *hu* aquesta edat...

—Mirin, aquí tenim l' altra;
nena, te, mira que 't diuben
las senyoras.—Que está grassa;
¿com te dius?—*Cameta Pats*.

—¿Qu' es bufona! A veure maca
fesme un petonet... (quin fástich,
m' ha embrutat tota la cara).

—(¿Y ara! ¿que fa aquest xicot?
¿que juga ab la meva falda?)

—Nen; aixecat desseguida;
son dolents.—(Quina canalla
mes mal educada).—Aneu

cinch juhar á un' altra banda;
avuy no 'ls hi mudat gens
perque com demá es dissapte
y volém aná...—A propósit

vosté ara fa recordarmen;
¿que anirán á Sant Hilari

aquest istiu vostés?—*Quarta*
pensarhi; veu qu' en Domingo

te 'l despaig allí la Aduana
y no pot deixar-lo, ¿entén...?

vostés surtirán?—Pensavam
aná á Llansá.—A Llansá que...?

—Al poble de Llansá.—Ah, vaja,
ja entench.—Com que aquestas dugas

allí l' altra temporada
van ferse amichs ab dos joves

que sempre 'ns acompanyavan
no perque hi tinguessim res

pero es alló; de vegadas...
—Be, mamá, no hu digui aixó.

—Dich lo qu' es; ves aquest' altra;
pero, no 'ns mourém perque

vam teni algunas paraulas
sobres aixó ab *hu* Fernando

y jo vaig dir: Nada, nada;
donchs no sortirém; en lloch

s' está tan bé com á casa.
—Ay, si si; es lo que jo dich.

—¿Sab que fem? Donchs cada tarde
seguint la *tercera-sexta*

aném al Passeig de Gracia
á pendre... un xiquet la fresca.

—Mamá deu ser tart.—Las quatre.
—¿Las quatre ja? Donchs aném

noyas;... apa... donya Carme...
tan gust...—Igualment, disposin.

—Pasiho be; memorias.—Gracias;
no 's molesti, no 's molesti.

—(¿Quinas donas!)—(¿Quina casa!)
J. STARAMSA.

II

Dos-primera, gran actor
lletra ma *primera-dos*

y la *tot* es dins de mi.
Pensa un xich no mes lector

MIQUELET Y JAUMET.

TERS DE SÍLABAS

Primera ratlla vertical y horisontal: animal.—

Segona: objecte de paper.—Tercera: nom de dona.

CINTET BARRERA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 9 4 5 6 7 8 9.—Nom de dona.

7 9 2 4 5 4 5 3.—Població catalana.

7 8 2 5 2 5 2.—Arbre fruyter.

7 9 6 9 2 8.—Aucell.

4 8 9 6 9.—Nom de dona.

2 3 4 9.—Planta de Botánica.

1 5 3.—Part del cos humá.

4 5.—Consonant.

8.—Vocal.

GEROGLÍFICH

::+

a e i o u

TTT

X

Agost

XX

O

NAP

II

P. VILAR V.

TIPOS POPULARS

Lo manco del violí

Barcelona.—A. López Robert, impresor.—Asalto, 63